अत्र रसोल्लासैरमी इति रसयोरेकधैव साम्यं। न तु तेनैव क्रमेणापि। द्वितीये पादे तु कलयोरसकृत्। तेनैव क्रमेण च प्रथमे एकस्य तकारस्य सकृत् धकारस्य चासकृत्। रसविषय-व्यापारवती वर्णरचना वृत्तिस्तदनुगतत्वेन प्रकर्षेण न्यसनाद्वृ-त्त्यनुप्रासः।

(६३६) उच्चार्य्यत्वाद्यदैकत्र स्थाने तालुरदादिके।
सादृश्यं व्यजनस्यैव श्रुत्यनुप्रास उच्यते॥

उदाहरणं।

"दृशा दग्धं मनसिजं जीवयन्ति दृशैव याः।
विरूपाक्षस्य जयिनीस्ताः स्तुमो वामलोचनाः"॥

अत्र "जीवयन्तीति" "या इति" "जयिनीरिति" अत्र जकारयकारयोरेकत्र स्थाने तालौ उच्चार्य्यत्वात् सादृश्यं। एवं दन्त्यकण्ठ्यानामप्युदाहार्य्यं। एष च सहृदयानामतीव श्रुति-सुखावहत्वाच्छ्रुत्यनुप्रासः।

(६३७) व्यञ्जनं चेद्यथावस्थं सहाद्येन स्वरेण तु।
आवर्त्यतेऽन्त्ययोज्यत्वादन्त्यानुप्रास एव तत्॥

"यथावस्थमिति" यथा सम्भवमनुस्वारविसर्गस्वरसंयुक्ता-क्षरविशिष्टं। एष च प्रायेण पादस्य पदस्य चान्ते प्रयोज्यः। पादान्तगो यथा मम।

"केशः काशस्तवकविकासः कायः प्रकटितकरभविलासः।
चक्षुर्दग्धवराटककल्पं त्यजति न चेतः काममनल्पं"॥